

የበኢትዮጵል ገዢ-ሃ ክልል መንግስት ለማና- ፊቃ ደካም

17ኛ ዓመት ቁጥር 81 አሰሳ
መስከረም 2001 ዓ.ም

የበኢትዮጵል ገዢ-ሃ ክልል መንግስት
ግብር መቀበል የው

**የበኢትዮጵል ገዢ-ሃ ክልል መንግስት ስለ ተራ ቅድና
ሌጻ ምርት የግብር ምርዓት ለመደንገግ የው አዋጅ
ቁጥር 81/2001**

መግለጫ

ከልለችን ከተያያዘው ልማት፣ ተከታታይና በለፈ
የአካውሃን ዕድገትን የሚረጋገጥ ተልሆነን በማሳከት
ሪፖርት የቅጣና ለጠ ምርት ወሰኑ ድርሻ የሚያረዥ
መሆኑን በመገኘበት፣ የጥሩ ቅድና ለጠ አዘጋጅትና
ግብር ምርዓት በጥራት ይረዳ ላይ የተመሠረተ
እንዲሁም የምርት አስቀሰበ፣ አዘጋጅት
አከመታቸውና አጋጭ ሂደት ተሽከላው ከንዱ አርፍ
ለጥና የሚገባው ጥሩም እንዲገኘ መደበኛ የግብር ምርዓትን
መደንገግ በማስፈልገት፣

**የበኢትዮጵል ገዢ-ሃ ክልል መንግስት የክልል
ምክር ቤት በበኢትዮጵል ገዢ-ሃ ክልል መንግስት
የተሰጠው ህገ መንግስት አንቀጽ 49/3/1/ መሠረት
የሚከተሉው ትወቃቂል፡፡**

ክፍል አንድ

1. አዋጅ ሰዕስ

ይህ አዋጅ የጥሩ ቅድና ለጠ ምርት የግብር
ሠራተኞች አዋጅ ቁጥር 81/2001 ተብሎ ለመቀበል
ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

የቁል አገባብ ለሌ ትርጉም የሚያስጠው ክልሆነ
በሰተው ለተሟልቷል፡፡

- 1) "የግብር ምርዓት" ማለት ተራ ቅድና
ሌጻ የመሰብሰብ፣ የማዘጋጀት፣
የማጋገኙ የመስጥ ሂደት ነው፡፡
- 2) "ጥሩ ቅድና" ማለት ክበራ፣ ከዚያ
ከለም፣ ከነድር ወይም ከግመል የሚገኘ
ትከሰ ወይም በአየር የደረሰ ወይም
በጨው የተዘጋጀ ቅድ ለሚና ተብርና
ገዢ ልማት በር ተራ ቅድ ለጠ ለሌ
የሚሰጠው የሚከተሉበት የመቀበል፡፡
- 3) "ጥሩ ለጠ" ማለት ክበራ፣ ከዚያ
ከተሟልቷል ወይም ከፍጻ የሚገኘ
ትከሰ ወይም በአየር የደረሰ ወይም በጨው
የተዘጋጀ ለጠ ለሚና የክልል ተብርና
ገዢ ልማት በር ተራ ቅድ ለጠ ለሌ
የሚሰጠው የሚከተሉበት የመቀበል፡፡
- 4) "ትከሰ ቅድ ወይም ለጠ" ማለት በጨው
የፊልታዊ ወይም በአየር የደረሰ እርምጃ
ቅድ ወይም ለጠ ነው፡፡

- 5) "የብቃት ማረጋገጫ የምስክር
ወረቀት" ማለት ጥሩ ቅድና
ለጠን ለማሰባበብ፣
ለማዘዣችና ለማጭዝና
የሚያስተኛ በቃት ያለው
መሆኑን ማረጋገጫ የምስክር
ወረቀት ነው::
- 6) "የግብረት ተሳታፊዎች"
ማለት በጥሩ ቅድና ለጠ
ንግድ ሥራ ለይ የተሰማሩ
ሰብሰቦዎች፣ አቅራቢዎች፣
ቆሮዎችና ፍጊረከዎች
ናቶዎ::
- 7) "ማጭዝና" ማለት ጥሩ ቅድና
ለጠን ለማጭዝና አገልግሎት
የሚሰጥ ተሽከርካሪ ሲሆን
የሙት እንሰሳትናም
የጠቃላለል::
- 8) "አግባብ ያለው በለስልጣን"
ማለት የእከልጋርት ባብረት
ስርዓትን በሚመለከት
ግብርና ገጠር ለማት
ሚነስቱር ሲሆን የእገር
ውሰጥ ባብረት ሥርዓትን
በሚመለከት የከልለ
ግብርና ገጠር ለማት በርድ
የበር አካል የሆነ ዘንዴ
ወረዳ ማለት ነው::
- 9) "በር" ማለት የበኩሻንና
ገመዘዣ ክልሉዋ መንግሥት
የግብርና ገጠር ለማት በር
ነው::
- 10) "ሰው" ማለት ተክኖሎጂ ስለ
ወይም በእግዚአብሔር የሰብት
የተሰጠው አካል ነው::
3. የተፈጻሚነት ወሰን
- ይህ አዋጅ በጥሩ ቅድና ለጠ ባብረት
ተማታፊዎች ለይ ተፈጻሚ ይሆናል::
4. የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት
- 1) ማንኛውም ስው የጥሩ ቅድና
ለጠ ገንድ ፊቃድ
ከማውጭቱ በራት አግባብ
ከለው በለስልጣን የብቃት
ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት
ማማኑት ይኖርበታል::
  - 2) የብቃት ማረጋገጫ የምስክር
ወረቀት ለማማኑትም ሆነ
ለማማሪስ መማለት
የሚገባው ቅድመ
ሆናቸው በከልለ ጉብርና
ገጠር ለማት በር
በሚያውጭው መመራያ
ይወስናል::
5. ጥሩ ቅድና ለጠ ስለማዘዣችና ስለማጭዝና
- 1) ማንኛውም ቅድና ለጠ
የሚያዘዣው ስው በርዎ
በሚያውጭው መመራያ
መሠረት የተማረለ የቅድና
ለጠ ማደረጃ ይጋጀት
ለኋረው ይገባል::
  - 2) ጥሩ ቅድና ለጠ ከማደረጃ
ድጋጀት ወደ ለለ አካባቢ
መንግዝ የሚችሉው በርዎ
በሚያውጭ መመራያ መሠረት

ስ.ሮን ታምኑ አግባብ ባለው
አካል በሚመድናበት ተቁጥጥረ
በኋላምኑ መታገኗና
በተቁጥጥር የተፈረመ
የመሽኬ ወረቀት እንዲኖረው
ያደርጋለ::

- 3) ማኅናውም ተረ ቁጥር ሌሎ
 የሚያጠገኘ ስው. ለመነፃ
 የሚሰጠውን የመጀና ወረቀት
 መደብና አግባብ ባለው.
 ባለስልጣን በተመድቦ
 ተቆጣጣሪ ለመቻም
 ማማየት እስበት::

6. የጥራ ቅናና ሌጠ ጥብዳት

የጥራ ቅዳና ለጠ ጥብዳት
በማንኛውም እርከን የእትዋቅያ
ጥረትና ደረጃዎች ባለስልጣን
በሚያውጣው የጥራት ደረጃ እና፡

- 1) ጥሩ ለወጪ ስሆኑን በስፋት
  - 2) ጥሩ ፍቃድ ስሆኑን በከበደት እና
የተመሠረት ይመናል::

7. *hʌhʌ*

- 1) መግኑዎች ለው. ገንድ
እ.ቁድ. ማረዳዎ. በጥሩ
ቆና ለጠ. ገንድ. መስማራት.
እይታልም፡
  - 2) መግኑዎች ለው. ጥሩ ቅና
ለጠ. ወደ አልተረቃድለት
አካባቢ. መዓዛዝና መሽጥ
እይታልም፡፡

8. ስለ ጉባይት መረጃ
ማንኛውም የጥራ ፊልና ለጠ
ገብያት ተሳታፊ የየራሳን፤

- 1) የየዕለቱን የጥራ ቅዱና ሌጠ
ግዢና መጠናና ውጋ;
  - 2) የየዕለቱን የጥራ ቅዱና ሌጠ
ሽያጭ መጠናና የተቀባይ
ዘርዝር፣ እና
  - 3) የየዕለቱን የገዢውን የጥራ
ቅዱና ሌጠ የጥራት ደረጃ
መረዳት ችን መዝግበ መያዝና
እግዢብ ባለው ባለስልጣን
ሰጠያቸው መሰጠት አለበት::

9. ስለ ቁጥጥርና አስተዳደሪያ እርምጃዎች

- 1) አግባብ ብለው አካል
 የተመደበ ተቁጥጥረ
 መታወቂያዎችን በማማያት
 የዘህ አዋጅ ድንጋጌዎችና
 አዋጅ ጊ ለማሳሌዎም የወጪ
 ደንቦችንና መመሪያዎችን
 በአግባብ መተማበችዎችን
 ይቁጥጥሩ:::

- 2) የጥራ ቁጥር ሌሎ ጥብዳት
ተማታል ይህን አዋጅና
አዋጅን ለማስረዥም የውጭ
ደንበቻን መመሪያዎችን
ከለከበረ የገንዘብ ፊቃድ
ለታገድ ወይም ለሰነዝ

- 3) በከልለ ልደ ልደ አዋጅታ
አግባብ የለው ባለቤልጣን
የሚውሰድታው እስተዳደሩዋ

ՀՀԳԹՔՄԴ   **ՀՆՁՒՄՈՒՔ**
ՄՆՎ. Ճ.ՓԸ ԱՆՆՈՎ. ԱՎ.
ՏԻՄՈՒՄ ՈՅԵՐԸ ԱՅՅԱ
ՔԴԴԻ ՔԴԸ ՔԶԱ ԱՄ
ՀՆՁԻՆԴՀ-ՊՀԸ ՕՓ
ԴՔԴԸ ԴՂՈՎ. ՀՀԳԹՔ
ԲՈՒԺԱ:

4) ՔԶԱ ԱՄ Ճ.ՓԸ ԱՆՆՈՎ.
ԱՎ. ՄԱԿԱՐԴԱԿՆ ՈՅԵՐԸ
ՄԱՅԱՀՆ ԾՈՒՄՈՒ ԱՌՅԱ
ԱՎ. ՀԿՊՈ ՊԼՎ.
ՊԼՈՒՄՆ ԻՄԱՀՆ
ՀՆՁԻՆԴՀ ՔՔԱՅԱ ::

10. ՔԴՈՒ ՄԱՍՀՔ ՔՊՈ-ՊԴ ՈՃՊՆ
ԵՍԴ ՀՎԸ ԱՄԿԱՅԹԸ ՄԱՅՈՒՄԴԴ
ՔԴՈՒՆ ՔԻԸԼ. ՄԱՆԴՅԸԸ
Ծ/ՈՒՄ: ՀԿ ՄԱՍՀՔՄԴՆ ՔՊԳ
ՔԻԸԼ. ՊԱԾԱՀԱ ԴՈԸ ԱՄԴ ՈԸ
Ա.ՔՄՊ ՔԴԱՅԱ::

11. ՔԴԸԿ ՀԴԴ

ԻԱ.Ս ՀՎԸ ՋԸ ՔՊԸ ՔՊԸ
ՄՊԴՄ ՔԴՈՒ ՔԴՈՒ: ԸՆՈՒ: ՄԱՍՀՔ
ՈՅԵՐԸ ՔԻԸԼԸ ԱՄԸ ԱՎԸ
ՈՒԾԱԿ /ՈՒՄՈՒԽԵ/ Դ.ՔՐ.Դ ԱՅ
ԴԱՊԱԴՆ ՀԵՐԱԲՈՒՄ::

12. ՀՎԸ ՔՊԸ ՊԸԸՆՈՒ ՉԱ

ԵՍ ՀՎԸ ԱՆՆՈՎ. ՔԱԸՆ-ՀԴԴ
ՀԱՊ ԺԴ-ՊԸ ԻՄՊՈ-ՊԴ ՔՆ
ԾԳԸԸ ՊԹԸ ԵՄՆԱ::

ՀՈՒ

ԺՄԸ 2001 Կ/Պ

ՀՍՄԸ հՈԸ

ՔԱՆԴԱԿԸ ԴԱ.Ա ԿԱԼՎ
ՄԱԿԱՀՆ ԿԱԿԱՀՆ